

Lišany

Základní charakteristika obce

Počet obyvatel (vždy k 31. 12.) 2011 | 2013 | 2015 | 2017 | 2019: **671** | **677** | **664** | **662** | **665**

www.obec-lisany.cz

Obec Lišany leží ve střední části správního obvodu ORP Rakovník, asi 4 km severně od Rakovníka, s nímž přímo sousedí. Obec je součástí Mikroregionu Poddžbánsko.

Obec leží na silnici II/229 z Rakovníka do Loun. Po okrajích správního území obce prochází železniční trati č. 120, 124 a 125, na žádné z tratí však není železniční zastávka či stanice.

Obec se rozkládá v široké otevřené nivě Lišanského potoka. Prakticky celá volná krajina obce je bezlesá, intenzivně zemědělsky obhospodařovaná.

Jádrem sídelní struktury obce je sídlo Lišany, jehož zástavba je koncentrovaná kolem historické návsi a dále podél ulice Pražská směrem na jihovýchod. Ostatní sídla jsou prakticky samoty, jednat historický ovčín, mlýn Podhůrka a výrobní areál na hranici s Lužnou.

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1252.

Hodnoty na území obce

Přírodní a krajinné hodnoty

Památný strom Lípa v Lišanech

Údolí Lišanského potoka

Přírodní rezervace Červená louka – Rostlinná a živočišná společenstva rašelinných luk podél Olešenského potoka s výskytem vzácných a ohrožených rostlinných druhů, kupř. tuřice Divallovy, prstnatce májového, vachty trojlisté, upolínu evropského a dalších.

Kulturně historické hodnoty

Kostel Nanebevzetí Panny Marie (NKP) – orientovaná stavba z 18. stol. s lodí o třech polích, z východní strany přiléhá presbytář a na západní straně se nachází dvojpatrová věž

Sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého (NKP) – barokní socha na návsi při silnici je osazena na vysokém sloupu; na čelní straně podstavce je reliéfní kartuše s datací 1716; sloup vrcholí kompozitní hlavicí. Drobná rustikální soška světce drží kříž

Dochované historické jádro Lišan, zemědělské usedlosti a chalupy okolo velkorysého obdélné návsi, uvnitř částečně zastavěné

Malebná návěs s rybníkem uprostřed

Areál bývalého ovčína – hospodářská stavení uspořádaná kolem čtvercového dvora

Velkorysá obdélná návěs, ve své ploše částečně zastavěná

Lišany

Dochované barokní statky (č.p. 21, č.p. 19)

Budova bývalé fary ze 16. století (dnes obecní úřad)

Klasicistní budova základní školy z roku 1884

Areál hospodářského dvora v centru obce

Dům č.p. 145 u rybníka – rodný dům malíře, karikaturisty a ilustrátora Antonína Pelce (1895 – 1967), ilustroval například knihy Karla Poláčka, Johna Steinbecka a dalších autorů; na rodném domě pamětní deska

Muzejní železnice Kolečovka (Lužná u Rakovníka – Krupá – Kolečovice). Trať je v provozu pouze v letních měsících jako turistická atrakce.

Civilizační hodnoty

Silnice II/229 Kralovice – Rakovník – Louny

Železniční trať č. 120 Praha – Kladno – Rakovník (jednokolejná celostátní) – jen trať, bez zastávky či stanice

Železniční trať č. 124 Lužná u Rakovníka – Chomutov (jednokolejná celostátní) – jen trať, bez zastávky či stanice

Železniční trať č. 125 Lužná u Rakovníka – Kolečovice, tzv. Kolečovka (od roku 2006 bez pravidelné dopravy)

Základní škola – 1. stupeň (kapacita 24 žáků)

Mateřská škola (kapacita 28 dětí)

Ordinace praktického lékaře pro dospělé

Kulturní sál ve vlastnictví SK Lišany (obec ho využívá pro společenské akce)

Obecní knihovna

Pošta Partner

Obchod se smíšeným zbožím JEDNOTA COOP

Obchod se smíšeným zbožím

Restaurace U hřiště

Hospoda ve vlastnictví SK Lišany

Fotbalové hřiště

Workoutové hřiště

Víceúčelové hřiště

Dětské hřiště

Truhlářská výroba Vališ

Cykloturistická trasa č. 8168

Modrá pěší turistická trasa KČT

Hřbitov

Vodovod, na území obce je vodojem

Obec je plně odkanalizovaná na ČOV Lišany

Hlavní požadavky na změny v území (nad rámec územního plánu)

Požadavky na změny v území vyplývající z platných ZÚR Středočeského kraje ve znění Aktualizace č. 1 a č. 2

D128: Koridor silnice II/229: Lišany - západní obchvat s napojením silnice III/22915

D129: Koridor silnice II/229: úprava trasy severně od Lišan

R02: Dálkovod IKL (přípolož/zkapacitnění v koridoru)

RC 1495: Regionální biocentrum Červená louka

RK 1104: Regionální biokoridor Maxova obora - Červená louka

Požadavky na změny v území vyplývající z rozpracované Aktualizace č. 3 ZÚR Středočeského kraje (návrh pro SJ)

Žádné požadavky nevyplývají

Požadavky na změny v území vyplývající ze strategického plánu rozvoje obce

Obec nemá strategický plán

Lišany

Pozitiva

Negativa

Životní prostředí

Celkově příznivé hodnocení vodního hospodářství
 Celkově příznivé hodnocení odpadového hospodářství
 Několik chmelnic
 Významná krajinná osa Lišanský potok

Negativní vlivy průjezdné silniční dopravy po silnici II. třídy
 Nízká lesnatost území
 Vysoká míra zornění, vysoký podíl meliorovaných ploch,
 Území se zřetelným narušením přírodních struktur (KES < 0,3)
 Nízké zastoupení lokalit se zvýšenou přírodní hodnotou

Hospodářský rozvoj

Dobré napojení obce na dálnici D6, resp. silnici I/6, přímé napojení na silnici II. třídy
 Výborná dopravní dostupnost Rakovníka – pracovní příležitosti, občanská vybavenost
 Kompletní technická infrastruktura – vodovod, kanalizace, plynofikace

Bez významné atraktivity pro cestovní ruch
 Přes území obce vede několik železničních tratí, ale na žádné není zastávka (obec bez obsluhy železnicí)
 Vysoký podíl vyjížďky obyvatel za prací mimo obec
 Mírně vyšší nezaměstnanost
 Nízká podnikatelská aktivita obyvatel

Soudržnost společenství obyvatel

Základní občanská vybavenost – mateřská škola, 1. stupeň základní školy, knihovna, pošta, sportovní hřiště, obchod
 Vedení obce vnímá jako pozitivum, že se v obci nijak masivně nerozvíjí zástavba
 Velmi nízký podíl neobydlených bytů

Stagnace počtu obyvatel v obci
 Nepříznivá věková struktura obyvatel

Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území

Životní prostředí

-

Hospodářský rozvoj

-

Soudržnost společenství obyvatel

-

Zařazení obce do kategorie vyváženosti pilířů URÚ

4

Problémy/závady k řešení v územním plánu

Nízká lesnatost území, vysoká míra zornění

Zcela napřímený/regulovaný tok Lišanského potoka, koryto potoka orané až na břehovou hranu vodního toku, téměř úplná absence břehových porostů

Všechny boční přítoky Lišanského potoka zcela bez břehových pásem, orané až k břehovým liniím

Velmi vysoká míra zornění zemědělské části volné krajiny, velké půdní bloky, velmi nízký podíl ekologicky stabilních ploch

Velmi řídká cestní síť v celé volné krajině

Negativní výšková a hmotová dominanta sušičky chmele v zemědělském areálu na severozápadním okraji sídla

Jen extenzivně využívaný bývalý hospodářský dvůr v centru obce – extenzivní využití neodpovídá atraktivní poloze hospodářského dvora v centru obce a jeho historické hodnotě

Nevhodné dostavby areálu bývalého hospodářského dvora

Urbanisticky nevhodné „sídlíště“ zemědělských bytových domů na severním okraji sídla Lišany

Dopravně frekventovaný průjezdní úsek silnice II/229 přímo přes historické jádro obce

Zástavba obce je ohrožená bleskovými povodněmi

Většina obytného území jádrového sídla Lišany leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Severní část obytného území jádrového sídla Lišany leží mimo pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů